

MAMLAKATIMIZDA AHOLINI AYNIQSA YOSHLARNI OMMAVIY SPORTGA JALB QILISHGA QARATILGAN CHORA TADBIRLAR.

Boyqobilov Akbar Panji o'g'li

*O'zDJTSU "Menejmenti va sport tadbirlarini
tashkil etish" kafedراسi o'qituvchisi*

E-mail: akbarboyqobilov61@gmail.com

Kalit so'zlar: Investitsiya, infratuzilma, integratsiya qilish, sog'lom turmush, aholi, jismoniy tarbiya va ommaviy sport, sport, musobaqa, yoshlar, jismoniy tarbiya, jismoniy, ma'naviy, zararli odatlar, iste'dod, xalqaro sport, aholi sog'lig'ini mustahkamlash.

Kirish. O'zbekiston o'zining boy madaniy merosi va rang-barang landshaftlari bilan aholi, ayniqsa, yoshlar o'rtasida ommaviy sportni ommalashtirish uchun ulkan salohiyatga ega. Yosh avlodni sportga jalb etish nafaqat sog'lom turmush tarzini qaror toptirish, balki jamoada ishlash, intizom va etakchilik ko'nikmalarini ham tarbiyalaydi. Biroq, ko'p qulayliklarga qaramay, O'zbekistonda aholini, ayniqsa, yoshlarni ommaviy sportga jalb etish hamjihatlikda harakat va strategik tashabbuslarni talab etadi. O'zbekiston yoshlarini ommaviy sportga keng jalb etishiga bir qancha muammolar to'sqinlik qilmoqda. Bular sport inshootlaridan foydalanish imkoniyati cheklanganligi, ijtimoiy dasturlarning etarli darajada moliyalashtirilmaganligi, jismoniy faollikning ahamiyati haqida etarlicha ma'lumot yo'qligi. Bundan tashqari, akademik bosim va harakatsiz faoliyatni afzal ko'rish kabi ijtimoiy omillar yosh aholi o'rtasida sportga qiziqishning pasayishiga olib keladi.

Tadqiqot maqsadi. Ommaviy sportni rag'batlantirish uchun O'zbekiston butun mamlakat bo'ylab zamonaviy sport inshootlarini rivojlantirishga ustuvor ahamiyat berishi kerak. Ko'p maqsadli stadionlar, jamoat sport majmualari va istirohat bog'lariga sarmoya kiritish jismoniy shaxslarning turli sport tadbirlari bilan shug'ullanishi uchun qulay joylarni ta'minlaydi. Maktablar, universitetlar va mahalliy jamoalarda ommaviy sport dasturlarini amalga oshirish yoshlikdan iste'dodlarni tarbiyalashda muhim ahamiyatga ega. Ushbu dasturlar asosiy mashg'ulotlarni ta'minlash, maktab ichidagi musobaqalarni tashkil etish va sportni qiziqarli va inklyuziv faoliyat sifatida targ'ib qilishga qaratilgan bo'lishi kerak.

– Mahalla va oilani qo'llab-quvvatlash vazirligi shaxsan mas'ul ekanliklari belgilab qo'yiladi.

Tadqiqotni tashkil qilish maqsadi. O'zbekiston Respublikasi Jismoniy tarbiya va sport vazirligi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi, Xalq ta'limi vazirligi, Mahalla va

Jismoniy tarbiya va sport sohasi samaradorligini oshirishda fiziologik, pedagogik-psixologik yondashuvlar va fanlararo integratsiyalashuv masalalari

oilani qo'llab-quvvatlash vazirligi, O'zbekiston Milliy olimpiya qo'mitasi, Turizmni rivojlantirish davlat qo'mitasi bilan birgalikda 2024 yildan boshlab:

Eng yaxshi sportchilar uchun stipendiyalar, mukofotlar va e'tiroflar kabi imtiyozlarni taklif qilish yoshlarni sport bilan jiddiy shug'ullanishga undashi mumkin. Bundan tashqari, sport akademiyalarini tashkil etish va iqtidorlarni aniqlash dasturlari intiluvchan sportchilarga maxsus tayyorgarlik va murabbiylik imkoniyatlarini taqdim etadi. Mobil ilovalar va onlayn platformalar kabi texnologiya platformalaridan foydalanish yoshlarning sportga kirishini va faolligini oshirishi mumkin. Ushbu platformalar bo'lajak voqealar haqida ma'lumot tarqatish, o'quv resurslarini taqdim etish va virtual musobaqalar va qiyinchiliklarni engillashtirish uchun ishlatilishi mumkin. Sport festivallari, marafonlar va jamoat tadbirlarini tashkil etish sport atrofida do'stlik va hayajon tuyg'usini yaratishi mumkin. Mahalliy hokimiyat organlari, korxonalar va jamoat tashkilotlari bilan hamkorlik qilish resurslarni safarbar qilish va barcha yoshdagi odamlarning faol ishtirokini rag'batlantirishga yordam beradi.

Tadqiqot natijalari. Taniqli sportchilar va sport arboblari bilan hamkorlik qilish yoshlar o'rtasida sport haqidagi tasavvurga sezilarli ta'sir ko'rsatishi mumkin. O'zbekiston muvaffaqiyat tarixi va ijobiy namunalarini namoyish etish orqali intiluvchan sportchilarni ilhomlantirishi va mamlakatning sport yutuqlari bilan faxrlanish tuyg'usini uyg'otadi. Ma'rifiy kampaniyalar, ommaviy axborot vositalarida targ'ibot va jamoatchilik e'lonlari orqali sportning afzalliklari haqida xabardorlikni oshirish jamiyatda jismoniy faoliyatga munosabatni o'zgartirishda muhim ahamiyatga ega. Sport, salomatlik va shaxsiy rivojlanish o'rtasidagi bog'liqlikni ta'kidlash ko'proq yoshlarni faol hayot tarzini qabul qilishga undaydi. Sport maydonchalari, sog'lomlashtirish shaharchalari, yugurish va chigal yozish yo'lakchalari, o'yin maydonchalaridan iborat hovli o'yingohlari shinam bo'lishi kerak. Bunday o'yingohlarda usti yopiq joylar bo'lishi, yaxshi yoritilishi ham kerakki, bu narsa ulardan foydalanish muddatini uzaytiradi. Sport inshootlarini maxsus moslamalar, trenajyorlar bilan jihozlashga alohida e'tibor berish zarur. Chunki shu yo'l bilan avvalo ulardan yoz va qish fasllarida foydalanish imkoniyatini, qolaversa, ko'pchilik bo'lib yoki yakka tartibda o'tkaziladigan mashg'ulotlar samaradorligini oshirish mumkin.

Xulosa. Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, O'zbekistonda aholini, ayniqsa, yoshlarni ommaviy sportga jalb qilish infratuzilmani rivojlantirish, aholi tashabbuslari, rag'batlantirish, texnologiya integratsiyasi, jamoatchilikni jalb qilish, o'rnak olish va ta'limga qaratilgan ko'p qirrali yondashuvni talab qiladi. Ushbu strategiyalarni samarali va hamkorlikda amalga oshirish orqali O'zbekiston o'z yoshlari salohiyatidan

Jismoniy tarbiya va sport sohasi samaradorligini oshirishda fiziologik,
pedagogik-psixologik yondashuvlar va fanlararo integratsiyalashuv
masalalari

foydalanishi, salomatlik, birdamlik va milliy g'ururni mustahkamlovchi jo'shqin sport madaniyatini tarbiyalaydi.

ADABIYOTLAR VA MANBALAR RO'YXATI:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori, 11.04.2022 yildagi PQ-201-son Mahallalarda yoshlarni ommaviy sportga jalb qilishni yangi bosqichga olib chiqish chora-tadbirlari to'g'risida
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Jismoniy tarbiya va sport sohasida kadrlar tayyorlash tizimini takomillashtirish va ilmiy salohiyatni oshirish chora-tadbirlari to'g'risidagi qarori. 2020-yil 3-noyabr. www.lex.uz
3. Abdullabdullaev, R. "BASES OF SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL SUPPORT OF THE PROCESS OF FORMATION OF SPECIAL TOURIST KNOWLEDGE, ABILITIES AND SKILLS." *Science and innovation* 2.B3 (2023): 122-123.
4. Жураев, Вохиджон Мухаммедович. "СПОРЧИЛАРНИНГ ДАЪВОГАРЛИК ДАРАЖАСИ ВА ИРОДАВИЙ СИФАТЛАРИНИНГ ПСИХОЛГИК ХУСУСИЯТЛАРИ." *Academic research in educational sciences* 4.TMA Conference (2023): 894-900.
5. Abdullayev, Rustam. "The Process Of Quality Education-As A Mechanical Combination Of Teaching And Learning Processes." *Procedia of Social Sciences and Humanities* 4 (2022): 57-59.
6. Abdullayev, Rustam. "INDICATORS OF CRITERIA FOR EVALUATING THE EFFECTIVENESS OF FORENSIC SUPPORT FOR THE INSPECTION OF THE SCENE." *ИННОВАЦИОННЫЕ ПОДХОДЫ В СОВРЕМЕННОЙ НАУКЕ*. 2022.
7. Араббоев, К. Т., and Е. Я. Михайлова. "ОБОСНОВАНИЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ ОБУЧЕНИЯ СТУДЕНТОВ ФАКУЛЬТЕТА ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ ПОСРЕДСТВОМ ТЕХНОЛОГИЙ ИНТЕГРИРОВАННОГО МОДУЛЬНОГО ОБУЧЕНИЯ." *Namangan davlat universiteti Ilmiy axborotnomasi* 7 (2023): 753-757.
8. Tokhirzhonovich, Arabboev Kakhramon. "The effect of physical activity on the body of schoolchildren in physical education lessons." *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal* 11.12 (2023): 112-115.
9. Tohirjonovich, Arabboyev Qahramon. "THE ROLE OF PHYSICAL CULTURE AND SPORTS IN STUDENT ACTIVITY AND LIFESTYLE." *INTERNATIONAL JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE & INTERDISCIPLINARY RESEARCH* ISSN: 2277-3630 Impact factor: 7.429 12.09 (2023): 58-63.